

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120419187
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:6120419187.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana v spore žalobcu: MINIHOTOVOST, SE, IČO: 04 355 211, so sídlom Náměstí T. G. Masaryka 2392/17, právne zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Q. XXXX/XA, O., proti žalovanému: B. Z., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXX/X, Y., právne zastúpenému spoločnosťou JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie 229,48 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 25Csp/2/2021-124 zo dňa 22.6.2021, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) v celom rozsahu zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 229,48 eur s príslušenstvom.

2. S poukazom na § 11 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov spojení s § 107 ods. 1 - 3 OZ (všetky ustanovenia citované v napadnutom rozsudku) východiskovo za nesporné vymedzil, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 16.10.2017 elektronicky tzv. Smlouvu o úvère č. 510851, na základe poskytol veriteľ spotrebiteľovi (toho istého dňa) finančné prostriedky ako bezúčelový úver v sume 450 €.

3. Okresný súd v danej spojitosti zdôraznil, že poskytovateľom úveru bol subjekt - MINIPOHOTOVOST, SE, IČ: 043 55 211, Příkop 843/4 Zábřovice, Brno, Česká republika - ktorému nebolo Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov a iných úverov a pôžičiek pre spotrebiteľov na území SR, disponuje len licenciou Českej národnej banky. Z tohto dôvodu, bez ohľadu na to, podľa ktorého právneho poriadku štátu bola zmluva uzatvorená, je zmluva neplatná a žalobca má nárok len na vrátenie finančného plnenia vo výške požičanej sumy 450 eur z titulu bezdôvodného obohatenia (plnenie bez právneho dôvodu).

4. Nakoľko však žalovaný vzniesol námietku premlčania, súd prvej inštancie uviedol, že k bezdôvodnému obohateniu došlo momentom vyplatenia úveru 16.10.2017, pričom žaloba bola podaná až dňa 6.11.2020). V dôsledku toho vyhodnotil uplatnený nárok ako premlčaný.

5. S ohľadom na procesný úspech žalovaného, rozhodol súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu priznal žalovanému v rozsahu 100%.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a domáhal sa zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Okresnému súdu vytýkal, že sa nezaoberal otázkami právomoci a rozhodného práva. Poskytovateľ úveru je totiž subjekt založený, vzniknutý a registrovaný v právnom prostredí Českej republiky, kde má ako európska spoločnosť umiestnené aj svoje sídlo a vykonáva svoju činnosť na základe riadneho povolenia Českej národnej banky. Žalobca teda je riadne registrovanou spoločnosťou s príslušným

podnikateľským oprávnením, na základe čoho poskytuje finančné služby v prostredí internetu, a to vo viacerých jazykových verziách (napr. aj českej

8. Odvolateľ zdôraznil, že v zmysle základných pravidiel zakotvených v Zmluve o fungovaní EÚ:

- kapitola 2 čl. 49 zakotvuje právo „usadiť sa“ a zakazuje obmedzenia slobody usadiť sa štátnych príslušníkov jedného členského štátu na území iného členského štátu, obmedzenia, ktoré sa týkajú zakladania obchodných zastúpení, organizačných zložiek a dcérskych spoločností štátnymi príslušníkmi jedného členského štátu na území iného členského štátu;

- čl. 54 uvádza, že so spoločnosťami založenými podľa zákonov členského štátu a ktoré majú svoje sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti v Únii, sa pre účel tejto kapitoly zaobchádza rovnako ako s fyzickými osobami, ktoré sú štátnymi príslušníkmi členských štátov;

- čl. 56 obsahuje právo na slobodné poskytovanie služieb (na rozdiel od práva usadiť sa, právo na poskytovanie služieb sa uplatní bez potreby zakladať na území iného členského štátu organizačnú zložku) a zakazuje obmedzovanie slobody poskytovania služieb v rámci spoločenstva v prípade, že poskytovateľ služby pochádza z inej členskej krajiny ako odberateľ služby. Sloboda poskytovania služieb zaručuje, že poskytovatelia pochádzajúci z krajín únie môžu voľne ponúkať služby bez akejkoľvek diskriminácie pre štátnu príslušnosť. Rozhodujúce je, aby v domovskej členskej krajine spĺňali podmienky stanovené štátom na založenie živnosti či podniku.

9. Pokiaľ ide o právo na slobodné poskytovanie služieb, toto vyžaduje, aby hostiteľská krajina nediskriminovala spoločnosti pre ich pôvod pri vykonávaní cezhraničnej činnosti. K rozoberanej problematike sa však tiež už vyjadroval Súdny dvor Európskej únie a jeho názory smerujú k tomu, že členské štáty nemôžu zakazovať spoločnostiam vykonávať podnikateľskú činnosť na ich území z dôvodu, že nespĺňujú vnútroštátne požiadavky tohto členského štátu, pokiaľ tieto spoločnosti spĺňujú podmienky štátu, v ktorom majú sídlo. Žalobca pritom má výslovne registrovaný predmet podnikania na poskytovanie spotrebiteľských úverov, a teda spĺňa podmienky domovského štátu (Českej republiky) na založenie, vznik a existenciu spoločnosti a na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Zo skutočností týkajúcich sa zásady slobodného pohybu služieb teda vyplýva, že neexistuje žiaden priestor pre prijatie názoru, že k cezhraničnému poskytovaniu spotrebiteľských úverov žalobcom so sídlom v Českej republike a na základe oprávnenia udeleného Českou národnou bankou prostredníctvom internetu je potrebné „navyše“ udelenie povolenia zo strany Národnej banky Slovenska.

10. Pokiaľ ide o rozhodné právo (Nariadenie Rím I), žalobca poukázal na skutočnosť, že zmluvné strany uzavreli zmluvu o úvere v českom jazyku a podľa právneho poriadku Českej republiky, na ktorý v zmluve o úvere nielen odkázali, ale na použitie ktorého sa aj dohodli. Aplikácia českého právneho poriadku v danom prípade nie je a ani nemôže byť pre žalovaného ako spotrebiteľa menej výhodná. Ide totiž o poskytnutie spotrebiteľského úveru, pričom právna úprava poskytovania spotrebiteľských úverov je v EÚ plne harmonizovaná v podobe Smernice. Na základe uvedeného je teda súd povinný aplikovať vo veci české právo.

11. Nesprávnym je podľa odvolateľa aj právny záver súdu prvej inštancie o počítaní premlčacej doby. Povinnosť spotrebiteľa vydať bezdôvodné obohatenie totiž vzniká nie okamžite, ale až v lehote podľa zmluvy.

12. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

13. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná - neúspešná strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a vec mu vrátil (§ 391 ods. 1 CSP) na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

14. Odvolacia argumentácia je opodstatnená. Okresný súd rezignoval na vyhodnotenie otázok tak právomoci ako i rozhodného práva, pričom existencia tzv. cudzieho prvku je v posudzovanom právnom vzťahu evidentná.

15. Pokiaľ ide o druhú označenú skutočnosť (voľba rozhodného práva), osobitne je potrebné (z pohľadu kritérií určovania rozhodného práva) upriamiť pozornosť súdu prvej inštancie na odvolateľom akcentovanú konsenzuálnu voľbu (českého) práva (bod 10 tohto odôvodnenia).

16. Až kvalifikované vyriešenie určujúcej/primárnej okolnosti rozhodného práva umožní následne pristúpiť k zodpovedaniu otázky, či (v prípade, ak rozhodným právom bude právo slovenské) bola/je na strane poskytovateľa úveru bez ďalšieho daná podmienka (s ohľadom na argumentáciu predostretú

žalobcom o chránenom práve slobodného poskytovania služieb - body 8 a 9 tohto odôvodnenia) v podobe povolenia Národnej banky Slovenska.

17. Konštatované nedostatky spôsobujú predčasnosť napadnutého rozsudku a vo svojom súhrne predstavujú takú mieru porušenia procesných práv, že napĺňajú hypotézu dôvodu na jeho zrušenie pre porušenie práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie preto v ďalšom postupe východiskovo ustáli právomoc a rozhodné právo a v nadväznosti na to posúdi uplatnený nárok.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie **n i e j e** prípustné.